

VOCEA POPORULUI

№ 33 (1649)

ZIAR NAȚIONAL

VINERI, 4 OCTOMBRIE 2024

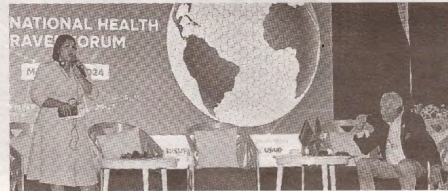

Ziua Mondială a Educației și Ziua Profesorului

>> p.2

PUBLICAȚIE PERIODICĂ A CONFEDERAȚIEI NAȚIONALE A SINDICATELOR DIN MOLDOVA

Sanatoriile sindicatelor: Parteneri în turismul medical

>> p.3

Sindicatelor, în fruntea luptei pentru o tranziție justă în fața schimbărilor climatice

”Este esențială adaptarea și găsirea soluțiilor care să protejeze atât mediul, cât și lucrătorii

Natalia HADĂRCĂ

Într-o lume în care schimbările climatice devin o problemă tot mai presantă, sindicatele joacă un rol crucial în asigurarea unei tranziții echitabile pentru toți lucrătorii. Igor Zubcu, președintele CNSM și al Consiliului Regional Pan-European (PERC) al Confederației Internaționale a Sindicatelor, a vizitat recent Azerbaidjan, unde a participat la conferința internațională „Schimbări climatice și tranziție justă: rolul și activitățile sindicatelor”, un eveniment

care a reunit lideri sindicali din întreaga lume.

La Baku, Igor Zubcu s-a întâlnit cu Sahib Mammadov, președintele Confederației Sindicatelor din Azerbaidjan (AHIK), discutând despre provocările actuale cu care se confruntă muncitorii și importanța protejării drepturilor lor într-un peisaj economic în schimbare. „Experiența AHİK este un exemplu de urmat pentru sindicatele din întreaga lume”, a declarat Igor Zubcu, subliniind cooperarea strânsă dintre PERC și AHİK.

Discuțiile s-au concentrat pe strategii inovatoare pe care sindicatele azere le apli-

că pentru a apăra drepturile muncitorilor, chiar și în fața provocărilor globale. Mammadov a prezentat planuri ambițioase pentru a asigura o tranziție justă, menționând inițiativele AHİK pentru a aborda impactul schimbărilor climatice asupra locurilor de muncă. „Este esențial să ne adaptăm și să găsim soluții care să protejeze atât mediul, cât și lucrătorii”, a afirmat Mammadov.

În plus, întâlnirea a explorat perspectivele de colaborare între sindicatele din Europa și Azerbaidjan, subliniind importanța unei voci unite în fața crizelor climatice și economice. Rezultatele conferinței vor

avea un impact semnificativ asupra strategiilor viitoare, asigurându-se că interesele lucrătorilor rămân o prioritate pe agenda internațională.

Pe măsură ce lumea se confruntă cu provocări fără precedent, acest dialog internațional subliniază angajamentul sindicatelor de a naviga prin incertitudini, promovând drepturile muncitorilor și contribuind la un viitor mai verde și mai echitabil. Cu o astfel de cooperare, liderii sindicali speră să creeze nu doar locuri de muncă mai sigure, ci și o planetă mai sănătoasă pentru generațiile viitoare.

ABONAREA 2024 CONTINUĂ

DRAGI CITITORI!

Sperăm foarte mult să rămânem împreună și în 2024, fiindcă doar astfel putem face o publicație de calitate.

Abonament: 1 lună - 40,00 lei; 3 luni - 120,00 lei.

Solicitare

Egalarea salariului mediu din educație și cercetare cu salariul mediu din economia națională, pe agenda sindicaliștilor

În ajunul Zilei Mondiale a Educației și Zilei Profesorului, marcată tradițional la data de 5 octombrie, Federația Sindicală a Educației și Științei (FSEȘ) a organizat o întrunire a activului sindical pentru a celebra munca salariaților, membrilor de sindicat, dar și a reitera solicitările cu privire la necesitatea stringentă de majorare a salariilor, astfel încât salariile de funcție a angajaților din educație și cercetare să fie egale cu salariul mediu din economia națională.

La activitate au participat conducerea Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, reprezentanți ai Ministerului Educației și Cercetării al Republicii Moldova, Institutului Național pentru Educație și Leadership.

Președintele FSEȘ, Ghenadie Donos, a adresat un mesaj de felicitare cu prilejul

Zilei Mondiale a Educației și Zilei Profesorului. Liderul sindical și-a exprimat recunoștința profundă pentru munca depusă de către profesioniștii din educație și cercetare, care zi de zi depun eforturi substanțiale pentru a contribui la dezvoltarea sistemului educațional la nivel național și la formarea noilor generații.

Totodată, Ghenadie Donos, președintele FSEȘ, a comunicat despre procesul de consultări și negocieri cu ministerul de resort, Guvernul Republicii Moldova, pentru a identifica cât mai curând posibil soluții în vederea majorării salariilor, solicitate în mod repetat de FSEȘ.

În cadrul ședinței, cu mesaje de felicitare au venit în fața sindicaliștilor din educație Igor Zubcu, președinte CNSM, Sergiu Sainciuc, vicepreședinte CNSM și Lilia Franț, vicepreședinta CNSM. Conducerea CNSM a apreciat munca depusă de salariații din ramură și eforturile sindicaliștilor din educație pentru a îmbunătăți condițiile de muncă, nivelul de salarizare, a promo-

va chestiuni importante aflate pe agenda comunității pedagogice.

„Am făcut o adresare către prim-ministrul Dorin Recean în vederea majorării salariilor în educație și cercetare. Avem nevoie de creșteri salariale astăzi pentru o mai bună motivare a cadrelor didactice, inclusiv a tinerilor specialiști. Am abordat subiectul respectiv în discuții cu Ministerul Finanțelor. Este important să facem pași concreți, să avem obiective concrete în direcția creșterilor salariale. Suntem solidari cu sindicaliștii din educație și luptăm pentru promovarea drepturilor și intereselor lor”, a accentuat Igor Zubcu, președinte CNSM.

Potrivit sindicaliștilor din cadrul FSEȘ, deși la începutul acestui an au fost operate creșteri salariale, salariul mediu în educație este cu peste trei mii de lei mai mic decât salariul mediu pe economie, care este acum de 13170 de lei. Sindicaliștii și-au exprimat speranța ca autoritățile vor lua o decizie cu privire la creșterile sa-

lariale în sistem până la marcarea zilei profesionale.

În cadrul ședinței, în semn de apreciere pentru activitate rodnică în sistemul educațional, mai mulți lideri sindicali din educație au primit diplome de merit din partea Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, Federației Sindicale a Educației și Științei, și Ministerului Educației și Cercetării al Republicii Moldova.

Tot în cadrul ședinței, cei prezenți au fost informați despre modificarea cadrului legal în vederea contracarării fenomenului violenței în instituțiile de învățământ, în special a celei îndreptate împotriva cadrelor didactice.

Amintim că Ziua Mondială a Educației și Ziua Profesorului, este sărbătorită în fiecare an la 5 octombrie, începând cu anul 1994. Educația transformă vieți și se află în centrul misiunii UNESCO de a construi pacea, de a eradică sărăcia și de a stimula dezvoltarea durabilă.

sindicat.md

Aprecieri

Ziua lucrătorului din Învățământ

Stimați colegi, manageri, cadre didactice, angajați din sistemul educațional! Ziua Lucrătorului din Învățământ, marcată în Republica Moldova de rând cu întreaga lume anual, pe data de 5 octombrie, nu este doar un prilej de a aduce omagii celor care seamănă lumina în mințile și sufletele tinerei generații.

Este și un moment de a focaliza atenția întregii societăți asupra problemelor și provocărilor cu care se confruntă profesorii, educatorii, întregul sistem educațional. Federația Sindicală a Educației și Științei, careia îi revine sarcina de a fi portavoce și scut pentru membrii săi, adresează tuturor: atât celor cu putere decizională, cât și celorlalți membri ai societății noastre, chemarea de a valorifica vocile profesorilor, de a manifesta cât mai multă empatie față de cei ce muncesc la catedră întru educarea generației de mâine a țării.

Primiți cele mai sincere felicitări cu prilejul sărbătorii profesionale – Ziua Lucrătorului din Învățământ!

Vă dorim sănătate temeinică, spirit creativ și inovativ, să aveți în sălile de clasă discipoli setoși de cunoștințe, iar rezultatele muncii Dumneavoastră să fie apreciate de părinți și bunici recunoscători!

Cu mult respect și aleasă prețuire,
în numele Federației Sindicale a Educației și Științei,
Ghenadie Donos, președinte

Consemnare

Ziua mondială a Poștei

Stimați colegi, membri de sindicat, salariați ai Î.S. "Poșta Moldovei"!

Cu prilejul Zilei Mondiale a Poștei, în numele Biroului Executiv al Federației Sindicatelor din Comunicații, vă transmitem un mesaj de mulțumire și apreciere pentru contribuția remarcabilă a dumneavoastră în prestarea serviciilor poștale de calitate.

Anual, la 9 octombrie, comunitatea poștală internațională sărbătorește Ziua Mondială a Poștei, organizație ce reunește 192 de state, inclusiv Republica Moldova, remarcând prin aceasta importanța serviciilor poștale și activității celor care muncesc în acest domeniu. În Republica Moldova această zi este sărbătorită și ca Ziua profesională a lucrătorului poștal.

Cu această deosebită ocazie, adresez cele mai sincere felicitări și urări de sănătate întregului colectiv al Î.S. "Poșta Moldovei". Îmi exprim respectul și recunoștința pentru munca plină de dedicație și devotament cu care reușiți să contribuiți la modernizarea și prosperarea acestui domeniu foarte important pentru societate.

Vă doresc mult succes în munca de zi cu zi, mari realizări, bunăstare în familie și pace în lume. Fie ca această zi să fie un moment de mândrie și reflecție asupra importanței muncii dumneavoastră.

Cu mult respect și considerațiune,
Elizaveta IURCU,
președintele FSCM

Dezvoltare

Sanatoriile sindicatelor: Parteneri în turismul medical și îngrijirea sănătății

Recent, Centrul Internațional de Expoziții „Moldexpo” a fost gazda unui eveniment deosebit: Expoziția internațională specializată „MoldMedizin. MoldDent & Medical Travel Expo”. Acest eveniment a reunit peste 70 de companii și clinici din diverse colțuri ale lumii, inclusiv din Republica Moldova, Germania, România, Turcia și Ucraina.

Participanții au avut oportunitatea de a prezenta cele mai recente inovații tehnice și tehnologice, echipamente medicale moderne, produse farmaceutice, consumabile medicale și stomatologice, aducând în prim-plan noutățile din domeniul sănătății.

menite să dezvolte parteneriate în domeniul turismului medical. La standul CNSM, participanții au putut descoperi detalii despre tratamentele și serviciile disponibile în sanatoriile „Nufărul Alb” din Cahul, „Bucuria-Sind” din Vadul lui Vodă și „CODRU” din Hirjauca.

Calitatea aerului din zonă, recunoscută pentru efectele sale terapeutice, contribuie semnificativ la recuperarea pacienților. Această combinație de resurse naturale face din „Codru” o alegere excelentă pentru cei care caută tratamente eficiente într-un mediu plăcut și relaxant.

Bucuria-Sind – refugiu aproape de capitală

Stațiunea „Bucuria-Sind”, situată la doar 20 km de Chișinău, se prezintă ca un refugiu ideal pentru cei care doresc să combine tratamentele medicale cu relaxarea. Viorica Cucobco, administratoarea stațiunii, a explicat vizitatorilor profilul instituției: „Offerim condiții excelente pentru tratamente de reabilitare, axându-ne pe afecțiuni ale sistemului cardio-vascular și ale aparatului digestiv”. Cu servicii care includ climatoterapie, masaj și băi curative, „Bucuria-Sind” se dovedește a fi o destinație atrăgătoare pentru turiștii care doresc să se îngrijească de sănătatea lor.

Colaborare și modernizare

La expoziție a participat și vicepreședintele CNSM, Lilia Frant, care a vorbit despre sanatoriul în cadrul unui panel de discuții, la care au participat reprezentanți a mai multor companii internaționale, interesate de

domeniul turismului medical. Lilia Frant a scos în evidență oportunitățile oferite de sanatoriile CNSM, serviciile medicale de care pot beneficia vizitatorii, eforturile CNSM de a moderniza sanatoriile din R. Moldova, acestea fiind o destinație unde pot fi tratate la standarde internaționale diverse probleme de sănătate.

„CNSM și-a propus să caute soluții pentru parteneriate de a investi și a dezvolta sanatoriile ca să fie deschise inclusiv la nivel internațional”, a menționat vicepreședintele CNSM. Pe viitor se intenționează ca, în afară de servicii medicale, aceste instituții să propună pacienților inclusiv servicii de turism. Primii pași au fost făcuți deja, administrațiile sanatoriilor colaborează în prezent cu agenții economici care propun destinații turistice în zonă, dar serviciile urmează să fie dezvoltate, a conchis Lilia Frant.

Conform datelor statistice, Republica Moldova se afirmă ca un lider global în sănătate, oferind soluții medicale de top pacienților din întreaga lume: peste 300 de clinici moderne, echipate cu tehnologii de ultimă generație, peste 5000 de medici cu acreditări internaționale. În fiecare an, mai mult de 36000 de pacienți internaționali aleg Moldova pentru servicii medicale personalizate și de înaltă calitate.

Concluzie

Expoziția „MoldMedizin. MoldDent & Medical Travel Expo” a demonstrat că sănătatea rămâne o prioritate atât pentru profesioniști, cât și pentru pacienți. Cu un accent pe inovație, educație și colaborare internațională, Moldova se îndreaptă către un viitor promițător în domeniul sănătății, având potențialul de a deveni o destinație preferată pentru turismul medical.

Acest eveniment nu doar că a reunit experți și profesioniști din domeniu, dar a subliniat și importanța colaborării între instituțiile medicale locale și internaționale. Într-o lume în continuă schimbare, adaptabilitatea și inovația sunt cheia succesului, iar Moldova este pregătită să îmbrățișeze aceste provocări, oferind servicii de sănătate la standarde internaționale.

Natalia HADĂRCĂ

Promovarea unui stil de viață sănătos

Anul acesta, expoziția a pus un accent deosebit pe educarea populației cu privire la importanța grijii față de sănătate și promovarea unui stil de viață sănătos. Unul dintre scopurile centrale ale evenimentului a fost creșterea calificării cadrelor medicale, un aspect esențial în contextul evoluției rapide a domeniului medical. Această abordare holistică reflectă o tendință globală de a integra sănătatea fizică și mentală în strategii de prevenire și tratament.

În premieră, expoziția a introdus acțiunea „Medicina Europeană Durabilă”, un program care sprijină reformele în sănătate și alinierea sistemului medical național la standardele europene. Acestea are scopul de a crea un cadru favorabil pentru îmbunătățirea calității serviciilor medicale și a accesului la acestea. Totodată, secțiunea dedicată „Medical Travel” a subliniat oportunitățile de promovare a turismului medical, un sector în expansiune care poate aduce beneficii economice semnificative.

Oferte diversificate în turismul medical

Vizitatorii expoziției au avut ocazia să afle despre serviciile medicale disponibile în cadrul sanatoriilor Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM) care au prezentat oferte variate,

» ACTIVITATEA SINDICALĂ 4

Ziua vârstnicilor

Veteranii mișcării sindicale, apreciați pentru muncă și reușite

Luna octombrie a început cu Ziua vârstnicilor, sărbătorită în toată lumea. Potrivit datelor statistice, fiecare al patrulea moldovean are peste 60 de ani, semn că, pe fundalul migrației, populația Republicii Moldova îmbătrânește într-un ritm alert.

Și dacă în Occident vârstnicii abia așteaptă pensionarea pentru a se bucura de viață, pentru majoritatea bătrânilor de la noi vârsta este o povară, așa cum statul nu are bani suficienți pentru pensii decente. Pe 1 octombrie, în contextul Zilei Internaționale a Persoanelor Vârstnice, membrii Asociației Obștești a Veteranilor Mișcării Sindicale s-au întrunit în incinta Casei Sindicatelor, în cadrul unei ședințe. Cu un mesaj de felicitare a venit vicepreședinta Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM), Lilia Franț, subliniind rolul important al veteranilor mișcării sindicale care și-au adus aportul la dezvoltarea mișcării sindicale de-a lungul anilor.

La rândul său, președintele Asociației Obștești a Veteranilor Mișcării Sindicale,

Mihail Hâncu, a mulțumit conducerii CNSM pentru susținerea liderilor și activiștilor mișcării sindicale și și-a exprimat speranța că experiența acumulată de veteranii mișcării sindicale va fi valorificată, inclusiv de generația de tineri sindicaliști.

„Pensionarii de azi, și cei din sindicate, sunt cei care, au realizat reușite economice, culturale, sociale, practice au creat o țară modernă, cu un potențial care a fost de îndiviat în trecut de multe țări din Europa. Nu

trebuie să-i uităm pe cei care, zeci de ani, și-au făcut datoria față de țară, de mișcarea sindicală, față de generația actuală; nu trebuie să uităm eforturile și sacrificiile pe care le-au făcut pentru ca cei de astăzi să construiască viitorul”, a menționat în mesajul său Mihail Hâncu.

„Din păcate, situația social-economică a țării a influențat toate aspectele vieții celor „cu mai multe amintiri” și ne-am pomenit a fi una dintre cele mai vulnerabile pături

sociale. Mulți dintre pensionari, inclusiv din Asociația noastră, duc lipsă de cele mai stringente lucruri, nu dispun de suficiente mijloace pentru întreținere. Durerea persoanelor de vârstă a treia este durerea națiunii, ea reprezintă atitudinea noastră, a tuturor, inclusiv a celor tineri față de experiența, înțelepciunea și moștenirea bunelor și părinților, care prin eforturile lor de viață au contribuit la dezvoltarea țării”, continuă Mihail Hâncu.

Asociația Veteranilor Mișcării Sindicale a fost fondată în anul 2001 și întrupește peste 50 de veterani ai mișcării sindicale.

La începutul anului, în Republica Moldova locuiau 610,7 mii persoane cu vârsta de 60 de ani și peste, ceea ce reprezintă 25,2% din populație. Minimul de existență pentru pensionari pentru limită de vârstă, în 2024, a fost de 2403,9 lei. Datele arată că 97 de mii de persoane cu vârsta de 60 de ani și peste au fost active economic, ceea ce reprezintă 10,4% din totalul forței de muncă. Cei mai mulți vârstnici activi au lucrat în agricultură, gospodăriile țărănești fiind o sursă importantă de venit.

Galina MUNTEANU

Laureați ai concursului

Natalia ANGHEL: „Ceea ce mi-am plănuisit să fac, fac neapărat, chiar dacă ar trebui să răstorn munții”

A făcut studii în psihologie și managementul resurselor umane, dar s-a regăsit în poliție, iar experiența de psiholog și pedagog au ajutat-o atunci când mergea să contribuie la menținerea ordinii publice. Deși tatăl său a fost categoric împotriva să lucreze în organele de drept, a activat în acest domeniu ani buni, reușind să îmbine armonios cariera cu viața de familie. E vorba de Natalia Anghel, liderul sindical de la Centrul Național Anticorupție.

„După o scurtă carieră de pedagog, de doi ani și jumătate, am înțeles că salariul de profesor nu face față cheltuielilor familiei mele. Și am reușit să depun actele pentru a activa în poliție. Din 2006 până în 2013, am lucrat în Chișinău, în Regimentul de Patrulă și Santinelă „SCUT”. Eram sergent de patrulare la început, apoi, ușor, am avansat până la funcția de psiholog, tot în cadrul „SCUT”, iar mai târziu am ajuns să lucrez și în Statul Major, tot în Regimentul de Patrulă și Santinelă „SCUT”. Din 2014 până în 2017, am activat în cadrul Inspectoratului de Poliție al sectorului Râșcani, municipiul Chișinău. În 2017, am început să lucrez la CNA și, totodată, să studiez la a doua facultate – cea de drept”, a relatat Natalia Anghel.

Liderul sindical spune că este o fire ambițioasă, dar... cu o ambiție sănătoasă, energetică, luptătoare și cu dorință de viață. „Ceea ce mi-am plănuisit să fac, fac neapărat, chiar dacă ar trebui să răstorn munții. Sunt și pedantă, iar uneori cred că exagerez în acest sens. Întotdeauna îmi place ca totul să fie ca la carte”, a spus Natalia, atunci când am întrebat-o cum s-ar caracteriza, în câteva cuvinte.

Ambiția și meticulozitatea Nataliei au făcut ca numărul membrilor de sindicat din cadrul CNA să se majoreze de patru ori, în ultimii ani. Adică exact de când Natalia a fost aleasă în funcția de președinte al comitetului sindical de la Centrul Național

Anticorupție. A preluat această postură, fiind aleasă de membrii de sindicat, după ce fostul președinte al organizației sindicale primare, Nicolae Cojuhari, și-a dat demisia din funcția respectivă.

„Inițial, munca de lider sindical a fost una complicată, pentru că eram doar 13 membri de sindicat la CNA, din circa 320 de salariați. În prezent, Centrul Național Anticorupție are tot în jur de 320 de angajați, dar deja 53 dintre ei sunt membri de sindicat”, a precizat Natalia Anghel.

Acest salt numeric se datorează facilităților și garanțiilor sociale negociate de sindicate în contractul colectiv de muncă la nivel de unitate. De exemplu, un acord adițional la contract prevede că salariații care sunt membri de sindicat și care încheiază o locuință beneficiază de un suport financiar lunar de peste 2000 de lei, din partea angajatorului.

„A fost o motivație pentru mai mulți tineri să devină membri de sindicat. În anii 2020, 2021, mulți dintre colegii mei de serviciu s-au pensionat, astfel că în locul lor au venit tineri specialiști care nu aveau spațiu locativ în Chișinău. Sau e vorba de persoane care sunt originare din capitală, dar își desfășoară munca la Bălți sau la Cahul și acolo încheiază o locuință”, a adăugat liderul sindical de la CNA, care în prezent exercită și funcția de inspector principal în cadrul secției resurse umane de la CNA.

Contractul colectiv de muncă la nivel

de unitate de la CNA mai prevede și alte facilități și garanții sociale. De exemplu, cincii zile de concediu suplimentar plătit în cazul căsătoriei angajatului, nașterii unui copil, decesului unei rude de gradul I sau II. Pentru că ambiția Nataliei Anghel este una mare, femeia își propune ca noul contract colectiv de muncă, care va expira în 2025, să prevadă zile suplimentare plătite la concediul anual de odihnă, dar și alte facilități.

La Concursul organizațiilor sindicale primare, desfășurat de CNSM în cadrul Campaniei „Organizația sindicală primară - energia mișcării sindicale”, organizația sindicală primară de la CNA s-a clasat pe locul III la categoria „Locuri de muncă sigure”.

„Angajații din cadrul CNA au o muncă deloc ușoară, cu un efort psihoemoțional sporit. Așa că am decis să creăm un cabinet de consiliere psihologică și relaxare. Este deja funcțional din iunie anul curent. Am făcut rost de un fotoliu și un televizor, care sunt indispensabile în astfel de birouri. Acest spațiu îi ajută pe angajați să scape de emoțiile negative, să-și echilibreze starea psihoemoțională”, a relevat Natalia Anghel, care oferă consiliere psihologică salariaților CNA în acest spațiu de relaxare.

Organizația sindicală primară din cadrul Centrului Național Anticorupție este afiliată Sindicatului „Demnitare”, care face parte din Federația Sindicatelor din Moldova „SINDLEX”.

Daniela MORARI

Conferință

Ana Cimpoeșu, președinta aleasă a Centrului Sindical din domeniul Educației

Recent, a avut loc Conferința de raportare și alegeri a Centrului Sindical Ramural din domeniul Educației și Științei din raionul Hîncești. În cadrul evenimentului a fost făcută o amplă retrospectivă a activității sindicale teritoriale, a avut loc alegerea președintelui și a organelor de conducere a Centrului Sindical Ramural Teritorial Hîncești pentru următorii 5 ani.

Startul evenimentului a fost dat de către Ghenadie Donos, președintele Federației Sindicale a Educației și Științei, care le-a vorbit celor prezenți despre eforturile depuse de către Federație în îmbunătățirea condițiilor de muncă și remunerare a angajaților din învățământ, apreciind totodată implicarea și străduința forței sindicale din raionul Hîncești.

Președintele raionului Hîncești, Iurie Levinchi, în cuvântarea sa, a apreciat activitățile de consolidare a parteneriatului Sindicatului cu Administrația publică locală, menționând succesele comune în negocieri, fiind semnată, în iulie 2024, Convenția Colectivă de muncă, nivel teritorial, pentru anii 2024-2029.

Șefa-interimară a Direcției Învățământ Hîncești, Valentina Tonu, a făcut referire la o lungă și consistentă colaborare între Direcția Învățământ Hîncești și sindicat, în persoană Anei Cimpoeșu, colaborare care a pus în valoare pedagogul și valorificarea acestuia atât ca resursă umană indispensabilă a sistemului, cât și ca angajat cu drepturi depline.

La Conferință, cu mesaje de salut au mai venit Lilia Franț, vicepreședinta Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova și Aliona Grigoraș, vicepreședinta raionului Hîncești pe probleme sociale.

Ana Cimpoeșu a prezentat raportul activității sindicale teritoriale, focalizând atenția celor prezenți atât pe succesele obținute pe domeniul activității sindicale, protecției drepturilor juridice și economice ale membrilor de sindicat, protecției sociale, cât și pe problemele pe care încă le trăiește sistemul educațional raional:

„Cea mai acută problemă a sistemului educațional continuă a fi lipsa de cadre didactice...nici majorările de salariu, nici micșorarea pentru ei a sarcinii didactice, nici indemnizațiile de 200 mii nu atrag tinerii în școli și grădinițe. Statisticile din întreaga lume raportează în fiecare an evoluția fenomenului de abandon, de regulă, în primii ani de activitate, cauzele abandonului fiind remunerarea slabă în raport cu volumul mare de muncă și mediul de muncă stresant”.

Vorbitorii la Conferință au transmis prin comunicările lor impactul efortului și muncii depuse de sindicat în anii de referință, totodată solicitând implicarea sindicatului pentru: majorarea salariului din educație până la nivelul salariului mediu pe economie, majorarea clasei de salarizare pentru unele cadre didactice (metodiști, conducători de cerc, lucrători muzicali), urgentarea aprobării statelor de personal în grădinițe, crearea unui mecanism de implementare a modificărilor legislației ce țin de protejarea angajaților din învățământ de hărțuire, abuz și violență, personalizarea unei părți din polița de asigurare medicală, oprirea practicilor de chemare a

cadrelor didactice la diverse cursuri de formare în zilele de sâmbătă și duminică.

Ana Cimpoeșu a fost votată, unanim, pentru funcția de președintă a Centrului Sindical Ramural Hîncești din Domeniul Educației și Științei pentru următorii cinci ani, fiind apreciat înalt profesionalismul, implicarea și dăruirea pentru activitatea sindicală.

Asumându-și angajamentul și votul de încredere, în numele delegaților Conferinței, Ana Cimpoeșu a înaintat un Apel guvernării, în care se cere urgentarea negocierilor pentru majorarea salariilor din învățământ.

Marina PASCAL, directoarea grădiniței „Alionușca” din orașul Hîncești

Securitatea în muncă

Evaluarea factorilor de risc în industria alimentară și prevenirea lor

(Continuare din numărul trecut)

La unitățile de preparare a băuturilor alcoolice

Locuri periculoase. În secțiile de preparare-filtrare și maturare a băuturilor alcoolice și la secțiile de îmbuteliere unde se degajă vaporii de alcool care, în concentrații periculoase, pot declanșa explozii, urmare a unor surse de foc, scânteii electrice etc. Acest pericol există în zonele unde scurgerile de alcool se pot produce datorită neetanșării corespunzătoare a capacelor rezervoarelor, robinetelor și garniturilor de la pompe etc.; în buncărele (silozurile) de orz unde pot avea loc autoaprinderi ale materiilor prime depozitate, precum și la transportul pe verticală și pe orizontală a acestora.

Măsuri de prevenire: asigurarea sistemului corespunzător de control al temperaturii materialului din silozuri pentru prevenirea autoaprinderilor, instalații de ventilație pentru concentrații periculoase de vapori de alcool, instalații de desprăfuire în încăperile conductelor de transport de material pe verticală și pe orizontală.

La unitățile de industrializare a laptelui

Există pericole de explozii în secțiile de preparare a laptelui praf în situații în care se acumulează concentrații mari mai ales datorită neetanșărilor conductelor de transport;

la instalațiile de uscare prin pulverizare unde se pot acumula concentrații mari de lapte praf, precum și în cazurile unor temperaturi ridicate (>30°C) ale aerului în turnul de uscare.

Măsuri de prevenire: sisteme corespunzătoare de ventilație, care să funcționeze la parametri proiectați.

La instalațiile frigorifice

La instalațiile frigorifice la care agentul este amoniac, pot avea loc explozii în cazul unor scăpări masive de amoniac.

Măsuri de prevenire: prevenirea scăpărilor de agent frigorific (amoniac) pot avea loc la robinetele și la îmbinările demontabile;

întreținerea și exploatarea instalațiilor

frigorifice trebuie să se facă de personal calificat, instruit și verificat cu privire la aptitudinile psihotehnice; efectuarea probelor de presiune obligatoriu înainte ca instalația frigorifică să fie umplută cu agent frigorific; să existe dotarea corespunzătoare cu echipament de protecție și de lucru a personalului de la stațiile frigorifice; menținerea în bună stare de funcționare a aparatului de măsură și control etc.

O măsură deosebită este dotarea stațiilor frigorifice cu aparatul de respirat izolat autonom cu aer comprimat tip care, împreună cu costumul de protecție, poate fi folosit la intervențiile necesare în cazul unor eventuale eșapări și în diferite alte medii toxice.

Nereguli constatate la controalele efectuate în unități din sectorul industriei alimentare:

neasigurarea unor sortimente de echipament de protecție sau de lucru pentru unele categorii de salariați de la stațiile frigorifice, secții de fabricație, centrale termice, ateliere de întreținere;

folosirea unor echipamente uzate sau cu termene de utilizare expirate, cum sunt carușele filtrante, măști de gaze etc.;

nedotarea cu aparatul de respirat izolat autonom cu aer comprimat care, împreună cu costumul de protecție, să se poată face, fără pericol, intervențiile necesare în cazul în care concentrațiile substanțelor toxice în zonele de lucru devin periculoase (ex., la producerea unor eșapări de amoniac);

neasigurarea (la unitățile de morărit și de panificație) funcționării la capacitate normală a instalațiilor de captare a prafului, precum și lipsa, în numeroase locuri de muncă, a măsurilor de etanșare corespunzătoare a conductelor de transport pe verticală și pe orizontală;

nu se urmărește realizarea în totalitate a unor lucrări prevăzute în programele întocmite la nivelul unităților pentru reparații și reviziile tehnice periodice ale mașinilor, utilajelor și instalațiilor din dotare;

în diferite zone de lucru unde sunt amplasate mașini, utilaje și instalații, după terminarea lucrărilor de reparații/întreținere, nu se mai montează aparatură de protecție ale organelor de mașini în mișcare, acestea constituind surse ale unor accidente de muncă.

Vasile SILOCI, inspector de muncă al CNSM

VOX POPULI, VOX DEI

Uniți PENTRU Moldova europeană

(Mai multe informații despre referendum și importanța aderării la UE: pentru.md)

Referendumul pentru aderarea la UE este acțiunea care ne unește pe toți. Participă la referendum dacă ești PENTRU Moldova Europeană și vrei ca aderarea la Uniunea Europeană să fie înscrisă în Constituție.

5 motive de ce facem referendum ACUM?

- 1** Avem o oportunitate istorică pe care o așteptăm de 30 de ani - **țările UE vor mai mult ca niciodată ca Moldova să adere la UE** (cu câțiva ani în urmă liderii UE spuneau că UE nu trebuie să se mai extindă), iar cetățenii noștri tot își doresc să fie parte a UE.
- 2** Este momentul în care să transformăm această susținere într-un pas real. **Nu se știe când această deschidere din afară va mai veni vreodată** - trebuie să fim isteți, înțelepți și să ne folosim de acest moment istoric.
- 3** Moldovenii vor ca țara lor să fie în UE și **acest lucru trebuie reconfirmat și scris în Constituție**, pentru ca această direcție să fie obligatorie pentru oricine va fi la guvernare.
- 4** Sunt voci care se opun aderării pe motiv că **poporul nu vrea în UE - trebuie să le arătăm că anume aceasta este voința democratică a moldovenilor.**
- 5** Referendumul nu este doar despre viitor. Referendum este despre prezent. Nu avem timp să așteptăm un viitor mai bun, trebuie și suntem obligați să construim un prezent sigur și în bunăstare.

5 avantaje ale aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană

- ☛ Pacea va fi garantată.** UE a asigurat cea mai lungă pace de pe continent - nici o țară membră UE nu a fost atacată militar și nu a avut război pe teritoriul său.
- ☝ Venituri mai mari și locuri de muncă mai bine plătite.** UE deja este cel mai important partener comercial al țării noastre, 65% din exporturi merg spre UE (în timp ce doar 3.5% merg spre Rusia).
- ☞ Legi și justiție după standardele UE.** În UE legea e lege, drepturile sunt respectate. UE ne va îndruma să ducem la bun sfârșit curățarea sistemului judecătoresc și cel al procurorilor, pentru ca aceștia să facă dreptate și să pună hoții la pușcărie.
- ☝ În procesul de aderare și odată ajunși în UE, vom primi ajutor financiar mai mare** pentru autostrăzi, școli și sisteme de alimentare cu apă.
- ☛ Bună înțelegere și păstrarea tradițiilor.** UE ne va ajuta să păstrăm lucrurile bune pe care le au moldovenii, tradițiile noastre și chiar să le promovăm în toată lumea, pentru că în țările europene este promovată și respectată diversitatea.

5 exemple de dezvoltare a altor țări care au intrat în UE

- **În România, salariul mediu brut a crescut de circa 14 ori.** Din 2000, când au început negocierile cu UE până în momentul aderării la UE în 2007: de la 123 de euro la 414 euro pe lună. Astăzi, la 24 de ani din momentul deschiderii negocierilor, salariul mediu brut în România este de 1670 de euro.
- **În Lituania, salariul mediu pe economie a crescut de peste 6 ori,** de la 335 de euro în 2004 la 2110 euro în 2023.
- **Pensia medie de vârstă a crescut în România de peste 5 ori, iar în Lituania a crescut de aproape 6 ori.**
- **Ungaria a reușit să construiască 1373 de kilometri de autostradă din 2000 până acum,** majorând de 4 ori lungimea autostrăzilor.
- **Lituanienii din diasporă revin acasă.** Numărul lituanienilor care se întorc acasă este mai mare decât al celor care pleacă.

6 minciuni despre aderarea Republicii Moldova la UE

Minciuna 1: „Dacă vom intra în UE, Rusia ne va ataca”

Adevăr: Nici o țară membră UE nu a avut vreodată război pe teritoriul ei și nu a fost atacată de altă țară.

Minciuna 2: „Dacă vom intra în UE, vom fi obligați să legalizăm căsătoriile LGBT+”.

Adevăr: Nu există o astfel de obligativitate în nici un document al UE. România și Bulgaria, două țări membre ale UE, nu au făcut acest lucru și își păstrează propriile decizii la nivel național.

Minciuna 3: „Dacă vom intra în UE, prețurile vor crește și mai mult, dar salariile vor rămâne aceleași”.

Adevăr: Salariile în UE sunt mult mai mari decât în Moldova și permit oamenilor să aibă un trai bun, să-și poată cumpăra mâncare sănătoasă, să meargă în călătorii și să facă economii.

Minciuna 4: „Dacă intrăm în UE, vom provoca un conflict local cu regiunea transnistreană și UE nu va permite aderarea noastră din această cauză”.

Adevăr: „Oficialii europeni au zis de mai multe ori public că **conflictul transnistrean nu va fi un obstacol în calea aderării.** Peste 75% din exporturile din regiunea transnistreană merg deja spre UE, iar cei 300 de mii de moldoveni din stânga Nistrului pot circula fără vize în UE.

Minciuna 5: „Dacă vom intra în UE, standardele europene vor dăuna agriculturii noastre”.

Adevăr: UE susține masiv agricultura - **31% din bugetul UE se duce pentru susținerea agriculturii.** Agricultorii din țara noastră vor beneficia și ei de aceste fonduri. Chiar și azi, multe din produsele moldovenești au mare succes în UE.

Minciuna 6: „Dacă vom intra în UE, ne vor lua pământurile și vor dispărea satele”.

Adevăr: În nici un document oficial al UE nu există obligativitate ca **țările membre să permită vânzarea pământurilor străinilor.** În România, țară membră UE, există 2685 de sate/comune. Politica de administrare a pământurilor este o chestiune internă a statului.

Economistul

Pensia unor categorii de angajați din domeniul culturii

Care sunt condițiile de pensionare a unui artist? Formula de calculare a pensiei? Persoana care și-a stabilit domiciliul în străinătate are dreptul la pensie pentru anii de activitate ca artist în Moldova?

Cătălin B., Chișinău

Ana MOLDOVANU, consilier superior în Departamentul protecție social-economică al CNSM

Conform Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, se acordă pensie, în condițiile încetării activității în funcția respectivă, unor categorii de artiști din instituțiile de cultură și artă naționale de stat și municipale:

a) artiștilor de balet (artist de balet, solist balet, balerin, dansator), artiștilor din ansamblurile profesionale de dansuri (artist de balet al ansamblurilor de dansuri populare, solist, dansator), dacă au realizat un stagiul de cotizare de cel puțin 20 de ani în funcțiile respective, atât bărbații, cât și femeile;

b) artiștilor de circ (acrobat, acrobat-echilibrist, dresor, clown de categorie superioară, de categoria I, de categoria II, asistent), instrumentiștilor suflători (instrumente aerofone): artist orchestral, solist orchestral, artist instrumentist (flaut, oboi, clarinet, fagot, saxofon, corn, trompetă, trombon, tubă, nai, fluiet, caval), dacă au realizat un stagiul de cotizare de cel puțin 25 de ani în funcțiile respective, atât bărbații, cât și femeile (se iau în considerare și funcțiile prevăzute la lit. a)).

Pensia se calculează din venitul mediu lunar asigurat valorizat, realizat după 1 ianuarie 1999, luându-se în considerare stagiul de cotizare total. Pensia se calculează după formula:

$$P = 1,35\% \times T_t \times V_{av},$$

unde:

P este cuantumul pensiei calculate;

1,35% – rata de acumulare pentru anii de cotizare, realizați după 1 ianuarie 1999, calculată în procente;

T_t – stagiul total de cotizare, ani;

V_{av} – venitul mediu lunar asigurat valorizat.

În cazul în care, începând cu 1 ianuarie 1999, asiguratul nu a realizat un stagiul de cotizare sau stagiul de cotizare realizat după această dată este mai mic de cinci ani, pensia acestuia i se calculează conform formulei:

$$P = P_{\min} \times \frac{T_t}{2T_{\min}} \times K_{np},$$

unde:

P este cuantumul pensiei calculate;

P_{min} – pensia minimă pentru limită de vârstă la data stabilirii pensiei;

T_t – stagiul total de cotizare, ani;

T_{min} – stagiul minim care acordă dreptul la pensie;

K_{np} – coeficientul nivelului profesional, care este egal cu:

1,0 – pentru agricultori, muncitori necalificați (categoria 1-2 de calificare) și personalul auxiliar necalificat;

1,2 – pentru muncitori cu calificare medie (categoria 3-4 de calificare);

1,5 – pentru muncitori cu calificare înaltă (categoria 5-8 de calificare) și specialiști cu studii medii de specialitate;

1,8 – pentru specialiști cu studii superioare;

2,0 – pentru personalul de conducere la nivel de subdiviziune structurală;

3,0 – pentru conducătorii de unități și loțiitorii lor.

Pensia se stabilește de către organele de asigurări sociale. Cheltuielile pentru achitarea pensiilor sunt suportate după cum urmează: 50% din mărimea stabilită a pensiei - din bugetul asigurărilor sociale de stat și 50% - din bugetul de stat.

La calcularea stagiului de cotizare se acordă dreptul la pensie unor categorii de angajați din domeniul culturii se iau în considerare numai perioadele de activitate efectivă în funcțiile din cadrul instituțiilor de cultură și artă naționale de stat și municipale.

Persoana care și-a stabilit domiciliul în străinătate are dreptul la pensia stabilită în Moldova.

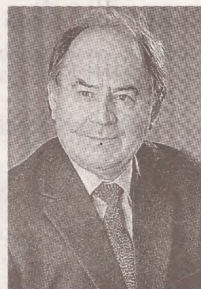
În cazul dat, aceasta are obligația de a transmite, pe adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale, la fiecare 12 luni, un certificat de viață în modul prevăzut de Guvern. Dacă beneficiarul de pensie prezintă sau transmite certificatul de viață după expirarea celor 12 luni, plata pensiei va fi reluată de la data la care a fost suspendată.

Beneficiarul de pensie va completa certificatul de viață și îl va semna la autoritatea administrației publice locale, la un notar public sau la misiunea diplomatică/oficial consular al Republicii Moldova de pe teritoriul statului de domiciliu sau la subdiviziunile teritoriale ale Casei Naționale de Asigurări Sociale, care va autentifica faptul că acest document a fost semnat personal de către titularul drepturilor sociale.

În cazul în care beneficiarul de pensie nu prezintă sau nu transmite certificatul de viață în termenul indicat, Casa Națională de Asigurări Sociale suspendă plata pensiei acestuia începând cu luna următoare lunii în care expiră cele 12 luni.

Cetățeanul și legea

Rubrica „Cetățeanul și legea” vine în ajutorul cititorului nostru care caută răspunsuri la întrebări de ordin juridic. Continuăm această tradiție pentru ca cititorii care sunt și salariați la diverse întreprinderi să nu se simtă vulnerabili din punct de vedere juridic în fața celor care încearcă să-i manipuleze. La întrebările primite la redacție va răspunde Ion PREGUZA, expert în Departamentul juridic al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, în fiecare luni și joi de la 14:00 până la 16:00. Ne puteți contacta și la linia fierbinte 0-800-800-20.

Contractul individual vs. reglementarea raporturilor de muncă

? Vă rog să ne spuneți în ce cazuri angajatorul poate schimba locul de muncă al salariatului fără acordul acestuia și fără modificarea contractului individual de muncă?

Mihail Usturoi, Căușeni

În materia reglementării raporturilor de muncă se aplică o regulă generală, potrivit căreia angajatorul nu are dreptul să ceară salariatului efectuarea unei munci care nu este prevăzută în contractul individual de muncă.

Locul de muncă face parte din conținutul contractului individual de muncă, iar acesta, potrivit art. 68 din Codul muncii, nu poate fi modificat decât printr-un acord suplimentar semnat de părți.

În același timp, regulă generală (neadmiterea efectuării unei munci care nu este prevăzută în contractul individual de muncă) prevede și anumite excepții.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 73 alin. (1) din Codul muncii, angajatorul poate schimba temporar, pe o perioadă de cel mult o lună, locul și specificul muncii salariatului fără consimțământul acestuia și fără operarea modificărilor respective în contractul individual de muncă în cazurile prevăzute de art. 104 alin. (2) lit. a) și b) din Codul muncii.

Prin urmare, aceste cazuri se referă la: a) efectuarea lucrărilor necesare pentru apărarea țării, pentru preîntâmpinarea unei avarii de producție ori pentru înlăturarea consecințelor unei avarii de producție sau a unei calamități naturale; b) efectuarea lucrărilor necesare înlăturării unor situații care ar putea periclita buna funcționare a serviciilor de aprovizionare cu apă și energie electrică, de canalizare, poștale, de telecomunicații și informatică, a căilor de comunicație și a mijloacelor de transport în comun, a instalațiilor de distribuție a combustibilului, a unităților medico-sanitare.

”Modificarea unilaterală a locului și specificului muncii se admite temporar, pe un termen de cel mult o lună

Este important de menționat că modificarea unilaterală, adică din inițiativa angajatorului, a locului și specificului muncii se admite, în primul rând, temporar, întrucât această măsură nu poate fi luată pe un termen mai mare de o lună, și în al doilea rând – numai în cazuri excepționale expuse în norma prenotată (art. 104 alin. (2) lit. a) și b) din Codul muncii).

În cazul în care situația excepțională, prevăzută de lege (care permite schimbarea temporară a locului și specificului muncii), durează mai mult de o lună, iar salariatul nu este de acord cu prelungirea prestării muncii care nu corespunde cu cea indicată în contractul individual de muncă sau cu locul efectuării acesteia, angajatorul este obligat să repună salariatul în condițiile de muncă indicate în contractul negociat și încheiat cu salariatul respectiv.

Legislația prevede și alte cazuri în care angajatorul poate schimba temporar locul de muncă fără modificarea contractului individual de muncă.

În această ordine de idei, art. 73 alin. (2) din Codul muncii (în redacția Legii nr. 69 din 21 mai 2020) dispune că, în cazul imposibilității prestării de către salariat a muncii la locul de muncă organizat de angajator și în scopul protejării securității și sănătății salariatului în perioada situațiilor excepționale legate de declararea stării de urgență, de asediu și de război sau de declararea stării de urgență în sănătate publică, angajatorul, în funcție de specificul muncii salariatului, poate dispune, prin ordin (dispoziție, decizie, hotărâre) motivat, schimbarea temporară a locului de muncă al salariatului cu prestarea muncii la domiciliu sau de la distanță, fără operarea modificărilor respective în contractul individual de muncă.

Ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) se comunică salariatului în timp util, inclusiv prin mijloace electronice. Schimbarea temporară a locului de muncă, în asemenea cazuri, nu poate avea o durată sau perioadă mai mare decât cea prevăzută pentru situațiile excepționale stabilite sau declarate de organele competente.

Bancuri pentru sindicaliști deștepți

Situație complicată

Un șofer, într-un taxi, coboară o pantă, cu mare viteză. Șoferul:
 - Suntem pierduți!
 - De ce?
 - Nu mai funcționează frânele și nu am cum să opresc.
 - Oprește măcar aparatul de taxat!

La Veneția e cu totul altfel

Două prietene stau de vorbă:
 - Luna viitoare plec la Veneția.
 - Păi, la ce mai mergi, că doar ai fost și anul trecut?
 - Da, dar atunci străzile erau inundate.

Un patron exigent

Patronul unei întreprinderi se hotărăște să meargă să facă o vizita neanunțată muncitorilor, să vadă cum lucrează aceștia. Plimbându-se pe șantier, vede la un moment dat un tânăr care fuma taticos la umbra unui pom, rezemat comod de trunchiul copacului. Văzând ca tânărul nu se sinchisește de apariția lui, patronul se apropie de el și îl întreabă:
 - Cu cât ești tu plătit pe lună?
 - Cu 150 de euro, răspunde băiatul.
 - Uite aici îți dau 150 de euro, dar cară-te și să nu te mai vad pe aici!
 Tânărul ia banii și pleacă.
 Nervos, patronul îl cheamă pe șeful de șantier și îl întreabă:
 - De cât timp lucra leneșul ăsta în firma mea?
 - A, băiatul acela? Nu lucra aici! Venea doar să ne aducă pizza!

The crossword puzzle grid contains the following words:

- ACTRITĂ AUSTRIANĂ** (ACTRITA AUSTRIANA)
- A DIS-TRUGE** (A DIS-TRUGE)
- EXACT** (EXACT)
- NOTA DIRECȚIEI** (NOTA DIRECȚIEI)
- STUPID** (STUPID)
- AU DE DAT** (AU DE DAT)
- NIVEL DE TRAI** (NIVEL DE TRAI)
- DEPOZITUL CASEI** (DEPOZITUL CASEI)
- INSEM-NĂRI** (INSEM-NĂRI)
- OM DE NIMIC** (OM DE NIMIC)
- ZONĂ** (ZONĂ)
- CAUȘENI (ABR.)** (CAUȘENI (ABR.))
- E BINE!** (E BINE!)
- IUTE (FEM.)** (IUTE (FEM.))
- TEREN AGRICOL** (TEREN AGRICOL)
- PRETENȚII** (PRETENȚII)
- NOBIL** (NOBIL)
- MENIRI** (MENIRI)
- ALIANȚĂ MILITARĂ** (ALIANȚĂ MILITARĂ)
- KAROL IOWA** (KAROL IOWA)
- ARMA ARTILERIEI** (ARMA ARTILERIEI)
- SCURTĂ ÎNTRE-BARE** (SCURTĂ ÎNTRE-BARE)
- ARCTICI** (ARCTICI)
- BARĂ DE GIM-NASTICĂ** (BARĂ DE GIM-NASTICĂ)
- E LA FEL** (E LA FEL)
- ZDROBIT** (ZDROBIT)
- CĂLĂTOR** (CĂLĂTOR)
- UIMIT** (UIMIT)
- DANA TURCU** (DANA TURCU)
- PERSOANE** (PERSOANE)
- CAPITALA GRECIEI** (CAPITALA GRECIEI)
- VIU** (VIU)
- ANIMAL CU COARNE** (ANIMAL CU COARNE)
- FRÂNTE** (FRÂNTE)
- BASTON DE BILIARD** (BASTON DE BILIARD)
- DIS-TANȚAT** (DIS-TANȚAT)
- TRÂNDĂ-FIRIU** (TRÂNDĂ-FIRIU)
- MACINĂ GRĂUL** (MACINĂ GRĂUL)
- TACTURN** (TACTURN)
- ADEVĂRAT** (ADEVĂRAT)
- IC** (IC)
- ROȘII ÎN LAN** (ROȘII ÎN LAN)
- ROMĂNI DIN APUSEN** (ROMĂNI DIN APUSEN)
- TE TRECE APA** (TE TRECE APA)
- A CU-NOASTE** (A CU-NOASTE)
- TĂRUS** (TĂRUS)
- CAL RAPID** (CAL RAPID)
- MIHAI SURDU** (MIHAI SURDU)
- MAMA CATEILOR** (MAMA CATEILOR)
- DUM-NEATA** (DUM-NEATA)
- CUREA!** (CUREA!)
- CERTAT** (CERTAT)
- ÎN CLUB!** (ÎN CLUB!)
- ÎNĂLȚAȚI** (ÎNĂLȚAȚI)

Dezlegarea integralei din numărul trecut: B-A-B-GRĂVURA-APARUT-AVAT-TR-AS-CEA-B-U-ODAIIE-G-BRATARA-LAMA-ACASA-DOSIT-UZA-ISTET-RO-IRA-EA-ILAR-LICE-PO-ORI-I-TIC-DUCE-CAPI-ATENA-U-NAVALA-ITAN-ACRA-ARATARI-ACTIUNE-RAC.

Sport

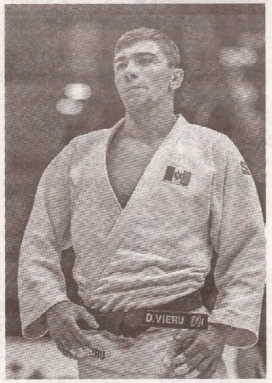
Șase sportivi din Moldova au intrat în top 10 al clasamentului mondial

Șase sportivi, originari din Republica Moldova, au ajuns în top 10 al clasamentului mondial al celor mai buni luptători la categoriile lor de greutate conform UWW, scrie media sport.

- Este vorba despre Mariana Draguțan, în vârstă de 23 de ani, locul unu (17.840 puncte) la categoria de greutate până la 55 kg. De asemenea:
- **Anastasia Nichita** (25 de ani) - locul doi (55.600 puncte) la categoria de greutate până la 57 kg. De asemenea, ea ocupă locul opt (8.000 de puncte) în clasamentul mondial la categoria de greutate până la 59 kg.
 - **Artiom Deleanu** (25 de ani) - locul trei (10.000 de puncte) la categoria de greutate până la 55 kg.
 - **Victor Ciobanu** (31 de ani) - locul șapte (30.200 puncte) la categoria de greutate până la 60 kg.
 - **Valentin Petic** (24 de ani) - locul șapte (27.680 puncte) la categoria de greutate până la 67 kg
 - **Andrian Grosul** (25 de ani) - locul nouă (10.000 puncte) la categoria de greutate până la 92 kg.

Judocanii moldoveni, printre cei mai buni din lume

Medaliații cu bronz la Jocurile Olimpice de la Paris-2024, Denis Vieru (foto) și Adil Osmanov, se află în Top-10 cei mai buni judocanii din lume la categoriile lor de greutate, potrivit versiunii federației internaționale IJF.

- Denis Vieru (-66kg) - locul 6, 4.300 puncte. De-a lungul carierei sale, sportivul în vârstă de 28 de ani a câștigat 14 medalii de aur, patru de argint și 12 de bronz, transmite noi.md.
- Adil Osmanov (-73kg) - locul 6, 4.409 puncte. De-a lungul carierei sale, sportivul în vârstă de 24 de ani a câștigat patru medalii de aur, trei de argint și patru de bronz.
- După cum menționează Media Sport, în top-100 la categoriile lor de greutate fac parte următorii sportivi naționali:
- Petru Pelivan (-73 kg, locul 28), Mihail Latîșev (-81 kg, locul 30), Radu Izvoreanu (-66 kg, locul 38), Victor Sterpu (-81 kg, locul 41), Oxana Diacenco (+78 kg, locul 52), Cătălin Marian (-81 kg, locul 79), Alexandru Tîrșină (-60 kg, locul 99).

VOCEA POPORULUI
 Ziar este înregistrat la Camera Înregistrării de stat, numărul de înregistrare: 1004600040498 din 25.07.1995
Indice de abonare: 67798

Fondator:

Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova

www.vocea.md
info@vocea.md
Abonamentul la ziar poate fi perfectat în orice oficiu poștal din RM sau direct în redacție.

Redactor-șef:
 Ilie LUPAN,
 tel.: 022266543
Contabil-șef:
 Svetlana BĂLAN

Redactori:
 Natalia HADĂRCĂ,
 Galina MUNTEANU,
 Daniela MORARI
Redactor-traducător:
 Anghelina DUDULICA

Tehnoredactor:
 Sergiu BALTAGA
Dezvoltator web:
 Alexei OVCINICOV

Colegiul redacțional:
 Ilie Lupan;
 Sergiu Sainciuc;
 Elizaveta Iurcu;
 Margareta Strestian;
 Nadejda Lavric;
 Angela Olean.